

LAIKAS

Nr. 348
XVIM.

PERIODICO QUINCENAL LITUANO — 19 DE OCTUBRE DE 1964

Nusodintas Kriusciovas

Visą pasaulį prieš savaitę sudino žinia, kad rusų trys kosmo lakūnai apskrito žemės rutulį 16 kartų per 24 valandas ir laimingai nusileido, surinkdami įdomių mokslinių datų. Trys lakūnai buvo pilotas Vladimir Komatov, mokslininkas Konstantino Feokistov ir daktaras Boris Yegorov. Ši žinia nustelbė net Amerikos prezidento rinkimo propagandą ir Tokio olimpinų žaidimų areną.

Bet dar labiau visus nustebino Spalio 15 d. oficiali Tasso žinia iš Maskvos, kad tapo nusodintas Sovietų Sąjungos pirmas ministras ir vyriausia komunistų partijos galva. Kaip oficialiai Tasso pranešė, kad "Pilnoji Centralinio Partijos Komiteto sesija, kuri susirinko svarstyti Kruščiovo prašymą, kad atleštų nuo visų pareigų dėl amžiaus ir pašlijusios sveikatos", nutarė "priimti Kruščiovo prašymą ir jį paliausuoti iš visų einamų pareigų".

NAUJI VEIDAI
Toji pati Tasso žinia sako, kad "Centralinis PCUS Komitetas pirmuoju partijos sekretorium išrinko Leonid Breznevą, o pirmuoju Sovietų ministru vietoje Kruščiovo paskirtas Aleksej Nikolaevič Kosygin." Toliau sakoma, kad Sovietų Prezidentūros nariai "karštai pasveikino" naują savo viršininką, jam išreikšdami "pilną pasitikėjimą". Tai įvyko spalio 14 d.

Tokiu būdu diktatorius, Kruščiovas kuris per 11 metų vadovavo Sovietų politikai, bet netekęs pasitikėjimo tarp savo "draugų", neva pats pasitraukė "dėl senatvės", bet ištikrųjų jau kuris laikas kaip nebeturėjo pasitikėjimo todėl buvo nusodintas, o pasaulio spaudai buvo surežisuota vieno akto "tragikomedija" ir perduota per Tass radio.

Iš tikrųjų priežastis nusodinimui buvo ne senatvė, ar liga, bet Kruščiovo fiasko santykiuose su Kinija ir su laisvojo pasaulio komunistų partijomis. Kruščiovas jau kurį laiką koliojo Mao Tsetungo vedamą politiką. Reikia manyti kad tas jam brangiai atsiėjo. Beto Kruščiovo sušauktas visuotinas komunistų partijos suvažiavimas ant šių metų gruodžio 15 d. Maskvoje, parodė Kruščiovo markės kritimą, nes tik du trečiadaliai laisvojo pasaulio komunistų sutiko atvykti. Prieš savaitę laiko labai aiškiai pasisakė Prancūzijos komunistų partija prieš Kruščiovo varomą politiką, tuo pačiu atsisakė atvykti.

Be to prisidėjo ir ekonominiai sunkumai krašto viduje! Trūkumas pagrindinių maisto produktų, trūkumai žemės ūkio organizacijoje ir industrijoje privertė Kruščiovą nusilenkti. Manoma, kad Kruščiovo pašalinimo eigoje didelės reikšmės turėjo komunistų partijos teroristas Suslovas, kuris jau ne vieną yra "išvalges".

KOMPARTIJOS ŠETAS
Kruščiovas turėjo užėmęs dvi vietas: komunistų centralinio komiteto vyriausiojo sekretoriaus ir kaip pirmojo ministro Auščiausioje Taryboje. Jo tuščias vietas užima du partijos vyrai: L. Breznev ir Kosygin.

Leonid Breznev buvo paties Kruščiovo bendradarbis, kilimo taip pat iš Ukrainos, gimęs 1906 metais ir įstojęs į komunistų partiją Ukrainoje 1938. Antrojo pas. karo metu kaip savanoris įstojo į karo tarnybą ir 1944 buvo paskirtas politinėje karo tarnyboje 28 batalione, kuris stovėjo Ukrainoje. 1950 m. buvo paskirtas Moldavijos komunistų centralinio komiteto sekretorium ir nuo tada pradėjo reikštis partijos veikime aktyviai. Tais pačiais metais buvo jau kaip deputatas į Aukšč. Sovietų Tarybą Maskvoje.

1957 m. pasidarė Centrinio Kom., Partijos Komiteto prezidiumo nariu, o Vorosilui pašalinus iš minėto komiteto pirmininko pareigų, Breznev užėmė jo vietą. Ši vieta ištikrųjų neturi praktiškos reikšmės, nes pirmininkas yra vienas tarp kitų prezidiumo narių, bet turi tik garbės vietą-būti prezidiumo pirmininku.

Reikia pažymėti, kad Breznev visą laiką dirbo kartu su Kruščiovu nuo II karo meto iki pat paskutinių šių metų.

Pats Kruščiovas buvo paskyręs Breznevą kaip padėjėją partijos sekretoriaus pareigose. Todėl reikia manyti, kad jis ir toliau tęs tą pačią partijos liniją: gerų santykių palaikymą su Vakarų valstybėmis, laisvų kraštų kompartijų sukonsolidavimo (suvienijimo), kas Kruščiovui paskutiniu laiku jau buvo pradėję kristi iš rankų ir buvo prarastas kompartijos autoritetas.

ALEKSEJ NIKOLAJEVIČ KOSYGIN

Kruščiovo vietą, kaip ministrų kabineto pirmininko užėmė 60 metų amžiaus Aleksej Nikolajevič Kosygin, kuris užsieniui beveik mažai buvo žinomas, buvo laikomas kaip antros kategorijos kandidatas.

Kosygin jaunuoliu būdamas prisidėjo prie raudonosios armijos savanoriškai ir kovojo jos eilėse po revoliucijos. 1940 m. Stalinas paskyrė jį savo viceministrų. Po trijų metų jis buvo jau paskirtas tikru pirmu ministrų Kosygin dirbo kartu kurį laiką su Ždanovu, kuris po karo mirė. Tarp 1948 ir 1949 metų Stalinas likvidavo nemažą įtakingų komunistų iš "Leningrado grupės", kurių tarpe buvo ir Kosygin, bet dėl lankstaus būdo, pavyko išlikti gyvam, ir pažemintam bei nustumtam į užkampį.

Tik 1954 m. po Stalino mirties Kosygin buvo pripažintas kaip atsakingas žmogus, kuriam buvo patikėta koordinacinė produkcijos ministerija. Jis priklausė kartu prie penkių ministrų, kuriems vadovavo Malenkovas, Taip išbuvo iki 1957 metų. Tais pačiais metais padeda Kruščiovui "apsidirbti" su Malenkovu ir Kagonovič (buvusiais draugais).

1959 m. užima Kusmin vietą planifikacijos ministerijoje, kurioje ir išdirbo iki pat šiolei po Kruščiovo globa. Kaip matosi Kosygin yra lankstus politikas, išvengęs Stalino keršto, laiku prisitaikęs prie Kruščiovo ir pakilęs iki pirmo ministro Sovietų Aukšč. Taryboje. Ateinantys įvykiai greitai parodys jo liniją.

• Mišios metinių proga už Eduardą Orlovą ir visus mirusius choristus įvyks Aušros Vartų bažnyčioje spalio mėn. 25 d. 10 val. Mišios užsakė ponis Orlovičienė.

ROSARIO MOKYKLOS NAUDAI

Rengiama Vakariene, kuri turėjo įvykti š. m. spalio 24 d. Lietuvių Salione, yra suspenduota. Vakariene įvyks kitą dieną po Velykų Kurie nusipirko bilietus, tiems bus gražinti pinigai per platinčius. Kun. K. Černiūskas atsiprašo savo platinčių už idėtas rūpestį bilietus platinant. Dėl laiko stokos vakariene turėjo būti atidėta.

"EL TIEMPO"

Mendoza 2280, Avellaneda, Buenos Aires
T. E. 208 - 5027
Reg. Nacional de la Propiedad Intelectual
Nr. 822.776
Director responsable — J. MARGIS

Franqueo Pagado	CASA CENTRAL
Concesión N° 1384	ARGENTINO
Tarifa Reducida	CORREO
Concesión N° 4015	ARGENTINO

PAS MUS, ARGENTINOJE LIETUVOS ATSTOVYBĖS KLAUSIMU

1964 m. II perijodo Argentinos Kongreso Biuletenyje 30 nr. spalio mėn. sesijos darbo programoje 30, 31, 32 ir 33 punktuose yra pristatyta svarstymui:

Punktas 30. — Apie diplomatinių santykių atnaujinimą su Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikomis.

Punktas 31. — Apie Komunistinio Pavergtųjų Tautų Savaitės įvedimą.

Punktas 32. — Visų tautų piliečiams kilusiems iš po geležinės uždangos dokumentų legalizavimo nustatymas.

Punktas 33. — Suteikimas lengvatų visoms anti-komunistinėms institucijoms Argentinoje naudotis valdiškoms spaustuvioms, radio, televizija ir pašto patarnavimais nemokamai.

Šiuos visus įstatymų projektus, paruoštus Argentinos Antikomunistų Demokratų Centro, kongresan įnešė atstovas dr. Fraga.

RAUDONOJI KINIJA 5-JI ATOMINĖ GALYBĖ

Visą laiką siekusi atominio apsiginklavimo Knija šiomis dienomis pasidarė 5-ji atominė jėga pasaulyje, įvykdydama pirmąją atominę bandymą savo teritorijoje Sinkiang provincijoje, Spalio mėn. 16 dieną 15 val. Pekino laiku.

PASKIRTA MEDICINOS NOBELIO PREMIJA

1964 metų Medicinos Nobelio premija paskirstyta dviems medicinos mokslininkams: dr. Konradui Block, JAV-bių Harcardo universiteto profesorui, 52 metų amžiaus, gimusiam Vokietijoje ir Beodorui Lynen, Max Planc Instituto profesorui Vokietijoje.

TAIKOS NOBELIO PREMIJA

1964 metų Taikos Nobelio premija atiteko negrų kunigui dr. M. L. King, kuris visą savo gyvenimą paskyręs "kovai už taikų žmonišką teisingumą ir visų rasių lygybę".

LABORISTŲ NAUJA ANGLIJOS VYRIAUSYBĖ

Po įvykusių Anglijos valdžios rinkimų, Laboristų partija po 13 metų vėl grįžo į valdžią, surinkusi rinkimuose 8.387.302 balsus — 45,88 % ir gavusi Žemuosiuose Rūmuose (parlamente) 317 vietų. Konservatoriai — 7.884.884 — 43,13 % 304 vietos, Liberalai 1.786.623 balsų — 9,77 % — 9 vietos parlamente.

A. L. CENTRO ARTIMIAUSI PARENGIMAI

- Sekmadienį, Spalio-October 25 d. 11 val. Mišios už mirusius ALC narius, Santo Cristo bažnyčioje, Av. Cruz 6800, Villa Lugano. Po mišių draugiški pietūs draugijos patalpose. Norinčių dalyvauti prašome iš anksto pranešti ALC V-bos nariui V. Norkaičiui.
- Šeštadienį Spalio-October 31 d., nuo 21 val. ALC Garbės narės Elenos Ryselienės vadovaujamo ALC Jaunimo Teatro Pasirodymas. Įėjimo laisva auka skiriama sporto aikštelės įrengimams.

ALC VALDYBA

"RAMBYNAS"

Š. m. lapkričio 21 d. 21 val. Liet. Parapijos salėje — Brasil 835 — Avell. ruošia

VERMUTO VAKARĄ

su įvairia ir įdomia programa. Atvyki me visi ir paremkime jaunimo išvyką Brazilijon į III PA Lietuvių Kongresą.

LIETUVIAI visame Pasaulyje

LIETUVOS ATSTOVAS SVEIKINO H. HOOVERĮ

Buvusį JAV-bių prezidentą H. Hooverį jo 90 metų sukakties proga sveikino Lietuvos atstovas Washingtono J. Kajeckas, pažymėdamas, kad buvęs prezidentas yra gyvas liudininkas Lietuvos klėstėjimo, kuri dabar neša sunkią okupacijos našą.

IDOMIOS STUDIJOS APIE SEINŲ APSKRITĮ

Jau kelintas kartas išeina iš spaudos Balstogės mokslininkų darbai apie Seinų apskritį, kur susiduria lenkų ir lietuvių kalbos. Juose rašo Jerzy Wiśniewsky, apie gyventojų kurimąsi Seinų apskrityje, Herbst nagrinėja Seinų miestelio išplanavimą, apie senesius knygų ekslibrisus nagrinėja T. Przykowski paliesdamas vilnietį Praną Balcevičių, apie mokyklos auklėtinį — Simoną Konarską, rašo M. Wierszchowski, St. Kolabinski apie valstiečių sukilimus Lietuvių laisvės kovas paliečia Piotr Lossowski studijoje apie Seinų apskrities valstybinio priklausomumo klaušymą 1918-1920 m. T. Zdaniewicz studijuoja apie Seinų apskrities lenkų kalbą, kuri yra persunkta lietuviškais žodžiais, pridėdamas ir tam tikrą žemėlapi, vaizduojantį lietuvių lenkų kalbos ribas.

PASAULIS BE KRIKŠČIONYBĖS

PRARASTŲ PUSIAUSVYRĄ

Rugpjūčio 9-16 dienomis Vokietijoje įvyko 11-toji Europos Lietuvių Studijų savaitė. Per tą visą laiką skaityta daug aktualaus turinio paskaitų Europoje gyvenančių intelektualų. Taip pat paminėta ir aktualios sukaktys 250 K. Duonelaičio mirties su menine programa, kurioje pasireiškė jo kurybos skaitymu kylanti dramos aktorė Aldona Ereitaitė ir taip pat nebuvo pamiršta 100 metų spaudos draudimo sukaktis. Tų visų iškilmių užbaigimas buvo vienas įspūdingiausių įvykių, kad Vasario 16-sios aikštėje nuskambėjo senasis Karo Muziejaus Invalidų orkestras ir prie vėliavos buvo padėta žemės sąjunga nuo Nežinomojo Kareivio kapo. Vasario 16-tosios gimnazija po truputį virsta tradicijų ir visų lietuvišku subuvimų centru Vokietijoje. Tenka pasidžiaugti kad viso pasaulio lietuvių sudėtos pastangos ne tiks vien tik šaltose cemento sienose, bet iš jų spinduliuos gaivinanti karšta patriotinė lietuviška tradicija, į mūsų išsivijos dvasią ir ugdyt naujoje priaugančioje kartoje patriotizmą ir meilę tėvų žemei.

KALBĖKIM IR SKAITYKIM LIETUVIŠKAI

A. VEGA

Lietuvių išsivija Pietų Amerikoje jau išaugino antrą ir trečią kartą. Daug lietuvių jaunuolių eina mokslus aukštesnėse mokyklose ir norėtų pažinti savo tėvų krašto praeitį, jos istoriją ir išmokti savo tėvų kalbą, kuri yra skaitoma tarp seniausių gyvųjų kalbų pasaulyje.

Padėti tiems jaunuoliams, o taip pat ir tėvams, kurie norėtų savo vaikučius lietuvių kalbos pamokinti, duosime čia visą eilę lietuvių kalbos pamokų, pradėdami nuo abecelės ir ištarimo taisyklių, kartu su gramatikos taisyklėmis. Tuo pačiu bus duodami patarimai praktikuoti ir vertimas į kastižių kalbą, kad palengvinti pradantiems mokintis.

IVADAS — PROLOGO

Liet. kalbos abecelė susideda iš 33 raidžių. El alfabeto del idioma lituano consta de 33 letras a saber: a a b c d e e f g h i j y j k l m n o p r s š t u ū v z ž.

Paprastų balsių yra 12. Las vocales simples son 12: a a e e ē i i y o u ū ū.

Paprastų priebalsių yra 21. Las consonantes simples son 21: b c d f g h h j k l m n o p r s š t v z ž.

Grynosios dvibalsės tariamos kaip vienas garsas. Las vocales compuestas se pronuncian juntas, como si fueran vocales simples: ai au ei ie ui uo.

vai-kas — niño, au-ga — crece, ei-na — camina, ieško — busca, zui-kis — liebre, uo-das — mosquito.

Balsės su nosinėmis: las vocales nasales a e i ū se pronuncian largamente, como por ejemplo:

ązuolas — roble, įmonė — establecimiento, bręsti — madurar, mūsų — nuestro.

Ilgosios balsės. Las vocales largas se pronuncian dándoles un sonido prolongado. Estas son: y ū. Ejemplo:

vyras — hombre, rytas — mañana, rūkas — neblina.

Balsė "e" ištariama kietai. La vocal "e" se pronuncia en forma un poco dura, como en castellano "ea". Ejemplo:

medis (meadis) — árbol, ledas (leadas) — hielo.

Balsė "ė" tariama minkštai. La vocal "ė" se pronuncia como en castellano. Ejemplo:

tėvas — padre, gėlė — flor.

Priebalsių ištarimas. Pronunciación de las consonantes. Priebalsė "b" ištariama visada vienodai, kaip baltas. La consonante "b" es labial y suena como "b" de burro.

baltas — blanco, brolis — hermano, bitė — abeja.

Priebalsė "c" turi tik vieną garsą, kaip centras. La consonante "c" tiene solamente un sonido fonético "ts". Ejemplo: civilis (tsivilis) — civil, cimentas (tsimentas) — cemento.

PAVERGTŲJŲ TAUTŲ DEŠIMTMETIS

Rugsėjo mėn. 20 dieną suėjo 10 metų kai New Yorke pradėjo savo darbą Pavergtųjų Tautų Seimas, kurį sudarė Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Estija, Latvija, Lietuva, Rumunija ir Vengrija.

Šios "Mažosios Jungtinės Tautos" yra laisvojo pasaulio užtvvara prieš sovietinę vergiją. Laisvę mylintieji žmonės ją remia, o Kremliaus ponams tai yra gerklėje įstrigęs kaulas. Šios sukakties proga seimui savo pareiškimus atsiuntė JAV-bių Prezidentas L. Johnson, kandidatas į prezidentus B. Goldwater, kandidatai į viceprezidentus, kongresmanai, senatoriai, gubernatoriai, miestų majorai, Kongreso vairių komisijų pirmininkai, Vokietijos Bundestago nariai, Prancūzijos delegacijos pirmininkas Europos seime, įvairių draugingų krašt. diplomatai. Tos sukakties proga keli Pavergtųjų Tautų Draugai buvo apdovanoti Laisvės Kovos medaliais.

RAUDONASIS PROF. APIE DUONELAIČIO MINĖJIMĄ UŽSIENIUOSE

K. Korsakas, pirmininkaujantis jubiliejiniam komitetui Duonelaičio paminėjimui skelbia, kad labai daug, ypač Lenkijoje buvo minimas Duonelaitis, kur Varšuvoje, Krokuvoje, Poznanėje įvykę poeto minėjimai. Mini taip pat ir norvegų kalbininką prof. Sh. S. Stangą, kuris prisiuntęs jam padėkos laišką dėl Duonelaičio raštų. Žinoma, nepraleido nepamiršęs ir "pažangiųjų" spaudos Š. Amerikoje bet nutylė, kaip poetas buvo minimas viso pasaulio lietuvių išsivijoje, ir kaip ir kiek išsivijos spauda apie jį rašė ir teberašo. Bijo pavergtiesiems lietuviams parodyti išsivijos lietuvių kultūrinį lygį ir gyvenimą.

Priebalsė "č" ištariama kaip ispanų kalboje ch, pav. čia — aquí.

La consonante "č" suena como la ch castellana. Ejemplo: čiułbėti (chulbeti) — gorjear, čerpė (cherpe) — teja.

Priebalsė "g" turi tik vieną garsą, kaip ispanų kalboje "gato". La consonante "g" tiene solamente un sonido como en castellano la palabra "gato". Ejemplo:

galva — cabeza, geras — bueno.

Priebalsės "ch" ir "h" vartojamos tik svetimų kalbų žodžiuose: "ch" ištariama kaip ispanų "g", pav. Gerli, ir "h" kaip "j". Las consonantes "ch" y "h" se usan en las palabras tomadas de idiomas extranjeros y se pronuncia la "ch" como "g" de Gerli, y la "h", como en castellano la "j" — jinete.

choras (joras) — coro, chemija (gemia) — química, himnas (jimnas) — himno, harmonija (jarmonia) armonía.

Priebalsė "j" tariama visada kaip ispanų "i" su kita balse, pav. armonia. La consonante "j" se pronuncia como "i" castellana entre dos vocales. Ejemplo:

Jonas (Ionas) — Juan, Juozas (Iuozas) — José.

Priebalsė "l" visada išsitaria kietai prieš kietas balse. La consonante "l" se pronuncia siempre en forma dura ante de vocales duras como en la lengua inglesa. Ejemplo:

lapas — hoja, lova — cama, laikas — tiempo.

Esta consonante para los argentinos les cuesta mucho pronunciarla.

Bet priebalsė "l" prieš minkštą balsę išsitaria minkštai. Pero la consonante "l" antes de una vocal suave (i, e) se pronuncia como en castellano. Ejemplo:

lėlė (lele) — muñeca, liudnas — triste.

Priebalsė "š" ištariama kaip ispaniškai prancūzų kilmės žodyje — champagne. La consonante "š" no tiene sonido en castellano, pero se pronuncia como la palabra francesa — champagne.

Priebalsė "ž" išsitaria kaip argentinų "y" pav. žodis (yodis). La consonante "ž" suena como en castellano "y", por ejemplo: žodis (yodis) — palabra, žolė (yole) — yerba, žilas (yilas) — canoso.

Okupuotoje LIETUVOJE

KAUNO "IŠVADAVIMO" SUKAKTIS

Kauno miesto "išvadavimo" 20 metų minint liemos mėn. 31 dieną Kauno dramos teatre įvyko iškilmingas susirinkimas. Garbės svečių tarpe buvo garbingieji" Kauno išvaduočiai generolas leitinantas F. Kotliaras, karys A. Novorolis ir daug kitų. Tose iškilmėse taip pat dalyvavo tuo laiku Lietuvoje viešėjęs Kanados komunistų partijos pirmininkas T. Buck su žmona, valdžios ir partijos atstovai. Rusų okupantų kariai pasakojo savo "didvyriškų" atsiminimus. Neapsėjo b. pasiuntimo padėkos Nikitai už išlaisvinimą, bet tikroji "garbė" priklausė tėveliui Stalinui, kurį visi jau praeikė. Bet ar prisiminė nors vienas iš jų ryštingą mūsų jaunimo ir visų gyventojų pasipriešinimą išlaisvinimui, kas buvo sudaręs nemažų nuostolių ir galvosūkio "nenugalimai" arnijai?

IR DUONELAIČIO TOLMINKIEMIUI ATĖJO EILĖ

Švėsdami Duonelaičio 250 m. sukaktuves nebeminėjo Tolminkiemio vardo lyg jo niekad nebūtų buvę. Buvo kalbama apie kokią tai Cystyje Prudy (taip perkrikštijo šią vietovę raudonieji okupantai savindamiesi kadaise Letuvių gyventas sritis. To viso priežakėje stovėjo draugas K. Korsakas užmiršdamas, kad būlams Šiaulių gimnazijoje buvo mažas mokytojų batlaižys, kuriuos jie dabar vadina liaudies priešais. Ta visa parsidavėlių gauja dalina lietuviškiasias vietoves ir ninta lietuvių liaudies kruvinu darbu.

DARIAUS IR GIRENO PALAIKAI PERKELTI Į A. SANČIUS

Rugpjūčio 10 dieną Kauno medicinos institute užtikti paslėpti transatlantinių lakūnų palaikai, laike 1964 metų potvynio rasti gerai apgėdę, todėl komisija, kurią sudarė Medicinos Instituto rektorius prof. Z. Januškevičius, doc. P. Jašinskas, prof. J. Kupčinskas, doc. J. Nainys, J. Gaurylus, kand. doc. N. Darius-Maštarienė (S. Dariaus duktė) pamačiusi, kad jų nesą galima sutvarkyti, nutarė palaidoti Aukštųjų Sančių kapuose. Laidotuvėse dalyvavo labai didelis skaičius kauniečių. Laidojimo metu pasakyta kalbų, neapsieita be propagandos, primenant, kad sovietinė santvarka suteikianti gylimybę kiekvienam norinčiam skraidyti ir netrukio garbinių sovietinų kosmonautų.

'IŠ TRADICIJOS DAR IR DABAR TRAUKIA Į BAŽNYČIA'

Okupuotos Lietuvos spaudoje vėl pagausėjo straipsnių apie ateizmą, kovą prieš bažnyčią ir ikėjimą. "Komjaunuolių Tiesa" Nr. 155 rugpjūčio mėn. 7 dienos išidėjo 3-jų jaunuolių nuotraukas, kurie dalyvavę Velykų pamaldose Labanoro bažnyčioje. Specialus laikraščio korespondentas nuvykęs į vietą esą pastebėjęs tokius reiškinus ir taip aprašęs spaudoje, kad vyresniojo amžiaus žmonės einą į bažnyčias iš tradicijos, o tuos jaunuolius apcėmusi Labanoro komjaunimo organizacija atversti iš paklydino. Spauda piktinasi, kad vieno iš tų jaunuolių bute sienos apkarstytos šventųjų paveikslais.

LENKTYNIAVIMAS VERGIJAI ATŽYMĖTI

Įvairios soclenktynes taip dažnos okupuotoje Lietuvoje, kad jau niekas nebekreipia į tai jokio dėmesio, kurios atliekamos tik dėl akių, patys save apgaudinėti. Bet kartais nueinama iki visiško neįsivaizduotino cinizmo ir begėdiškumo, tyčiojantis kas lietuviams yra brangu. Štai dabar jau pradėtos propaguoti soclenktynės — "Tarybų Lietuvos 25-jų metinių garbei". Šis lenktyniavimas numatomas visuotinas įtraukiant ne tik žmones, įstaigas ar kolchozus, net ir pavienius lietuvius, kad nei vienas neliktų nepajutęs sovietinės vergijos, kurią neša tauta jau 25-ri metai.

PAVERGTŲ KRAŠTŲ JAUNIMAS NETURI SIMPATIJŲ KOMUNIZMUI

Iš okupuotų kraštų gaunomomis žiniomis, jau okupacijoje gimęs jaunimas nereiškia simpatijų komunizmui. Jis labai domisi Vakarų muzika, literatūra, šokiais, filmomis ir seka visas vakariečių madas. Yra nepaprastai perkamos knygos ir žurnalai, įeiną iš Vakarų Jaunimas didele dalimi lanko bažnyčias ir visais būdais reiškia pasipriešinimą raudonajai diktatūrai. Tą labai komentuoja ir pati komunistinė spauda, vadindama jaunimo nusikaltimu. Pagal jų pačių spaudą matosi jaunimo iškrypimas-girtokliavimas, vagystės, užpuldinėjimas gatvėse ir įvairūs chuliganizmo reiškiniai, pagimdinti komunizmo su kuriais nepajėgia susitvarkyti okupantų policija.

LIETUVIŠKAS LIAUDIES MENAS

Nors šių laikų moderniam žmogui gal ir atrodyti, kad rankdarbiai jau yra atgyventas ir pasenęs dalykas, tačiau taip nėra. Modernizmas yra praeivis žmogaus gyvenime, kuris čia atsiranda — čia ir išnyksta. Bei nei vienas modernizmas neįstengė išstumti iš gyvenimo tikrojo meno — tautos ar liaudies meno, kaip mes jį vadiname, kuris yra kurtas ištaisais šimtmečiais.

SVEIKI PAPIROČIAI

Kaip serijomis gaminami paveikslai negali atstoti tikrojo originalaus meninio kurinio, taip visos kultūringos tautos nori turėti tikruosius kurybos žiedus, tikrą neiškraipytą liaudies meną Šveicarijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje, Austrijoje ir kitose senos kultūros tautose, moterys visą savo kelionės metą praleidžia su rankdarbiais — mezdamos ar siuvinėdamos. Tą patį mes galime pastebėti ir čia pat Argentinoje. Tenka pastebėti, kad medicinos specialistai tvirtina, jog moterys mėgstancios rankdarbius yra ramesnės būdos, turi tvirtus ir sveikus nervus, lengvai pergyvena įvairias nelaimes ir įvairius šeimyninius sunkumus.

LIETUVIŠKOS SIELOS KŪRYBA

Lietuviškieji liaudies rankdarbiai pasižymi darna ir grožiu. Jais žavisi visas kultūringas pasaulis, jie liudija apie gražią ir kurybingą mūsų tautos sielą. Jau nuo žilos senovės lietuvis savo

sielos džiaugsmą, ilgėsį ir skausmą išlieja netik dainose, pasakose, šokiuose, bet ir įvairiuose rankdarbiose. Sutiktuose Lietuvos kryžkelių smutkeliuose, audiniuose, juostų raštuose išreiškia savo sielos buseną. Jau net ir pačiose liaudies dainose sakoma apie mergelę, kuri savo ilgėsį į verpalus įverpia, bet ir į marguosius audinius įaudžia, į mezginius įmezgia ir juostas nuostabiai įrašo.

„Ant sielios į Prūsus išplaukė jaunikis,
Iš gailėsčio verkė, mergelę palikęs.

Suk, suk ratelį, vis į vieną pusę,
Pagalvok mergelė, kada mano būsi.”

Išgilinę į mezginius ir įvairiaspalvius audinius, matysime, kad lietuviškos moteris, mokėdavo vis naujais raštais ir spalvomis atverti savo sielos gelmes išgyvenimus, savo ilgėsį ir skausmą įpinti audiniuose tamsiomis spalvomis ir sudėtingų raštų charakteriu, jai vienai tesuprantamu. Jos sielos džiaugsmas spinduliuodavo šviesių spalvų tonais glėžnyų tulpių ar lelijų žieduose: ji vaizduodavo savo skaisčios sielos platybes, o įvairiais kryželiais, vingiais ir bangėlėmis žymėdavo neišreiškiamą mylinčios širdies turinį.

Tauta be savo papročių, tradicijų ir be savo liaudies meno yra kurčia ir be ateities. Lietuviškasis liaudies menas yra taip

senas, kaip ir pati tauta. Lietuvos istoriniuose padavimuose pasakojama, kad kunigaikštienė Birutė net svetimųjų kraštų svečius apdovanodavusi savo darbo juostomis! O ką bekalbėti apie mūsų proseneles, kurios dažnai ir skaityti nemokėdamos sukurdavo tokių raštų, kad labai išlepinto skonio modernieji menininkai gėrisi ir juose randa sau įvairių kurybinių šaltinių. Mūsų Nepriklausomo gyvenimo metais, kaip įvairiomis progomis užsienių scenose pasirodydavo mūsų daiktininkės tautiniuose rūbose, žiūrovai sukeldavo nepaprastą ovaciją, o meno kritikai daug aprašymo skirdavo mūsų tautinio meno aprašymui.

O dabar mes gyvendamos svetimuose kraštuose tęskime ir ukdikime prosenelių sukurtą tautinę kultūrą.

Tenka su nepaprasta pagarba išsitariti apie Argentinoje gyvenančias lietuves moteris, kurios dar prieš Pirmąjį Pasaulinį karą išvažiavusios iš Lietuvos išsaugojo iki šių dienų išsivežtus audinius ir kitas mūsų tautines brangenybes ir įkurus Lietuvos muziejų, paaukojo juos šiam tautinio meno muziejui, kur panašaus neturi nei viena gyvenanti Argentinoje svetimšalių kolonija. Muziejams tikslas pasitaikiusiomis progomis parodyti kitiems mūsų turimas tautines vertybes ir išsaugoti ateinančioms kartoms.

A. Mikėlionienė

MOTERS KŪNO KULTŪRA

Moteryų kūno kultūra yra labai sena. Dar Graikijos valstybės žydėjimo laikais moterys užsiimdavo savo kūno kultūros plėtojimu, taip pat kaip ir vyrai. Jokios valstybinės šventės ar apeigos neapsėdavo be moterų: dalyvavimo žaidimuose. Mokslo vyrai skatindavo moteris rūpintis savo fizinio kūno lavinimu bei sportu. Graikijos filosofas Platonas savo raštuose sako, kad būtų per daug neprotinga jei nebūtų rūpinamasi moters kūno kultūros pakėlimu.

GERAI IŠLAVINTAS KŪNAS

Senovės Graikų moterys turėjusios labai gražiai išlavintą kūną. Anais laikais moterys nenaudojo jokių save varžančių priemonių. Jos devėdavo lengvus rūbus, ir batus, taip pat naudodavo įvairius papuošalus. Anu meto moterys pasižymėdavo ne vien tik kūno grožiu — jos taip pat lavindavo ir savo protą. Ilgainiui su Graikijos valstybės žuvimu — žuvo ir gražiosios moterų viltys.

MOTERYS VIDURINIAIS AMŽIAIS

Tautų judėjimo metu, laukinės tautos sunaikino visą, ką per amžius graikai buvo sukūrę. Kiek vėliau į kūną buvo pradėta žiūrėti, kaip į nuodėmių šaltinį. Labiausiai dėl to nukentėjo moterys. Į moteris buvo žiūrima kaip į beteisį silpnesnį tvarinį. Buvo prieita net prie to, kad moterys neturėjo teisės žiūrėti į vyrus.

Jos turėjo slėpti savo veidą po nepermatomu šydu. Nuo to laiko ir atsirado moters kūną varžančios priemonės: gorsetai ir kt. Moterims buvo draudžiama siekti mokslo.

MOTERYS PASIEKIA DAUGIAU TEISIŲ

13-14 amžiuje žmonija pradeda pasiliuosuoti iš tos nesveikos opinijos. Atsirado mokslis

ninkų keliančių protesto žodį prieš tuos moterų teisių neigimo nuostatus, ir prieš kūno lavinimą. Pagaliau ir bažnyčia pati pripažino, kad žmogaus kūnas privalo būti lygiai lavinamas, kaip ir protas. Nuo tų laikų moterys pradėjo įgyti vis daugiau teisių. Moteris iš prigimties būdama savo kūnu silnesnė, emė lavinti savo fizines jėgas per sportą. Jau 18-19 šimtmečiuose atsirado ne viena kūno kultūros mokytoja, kurios sukūrė net atskiras sistemas moters kūno mankštai.

SAVARANKIŠKUMAS SOCIALINIAME GYVENIME

Per Pirmąjį ir Antrąjį pasaulinį karą moterys parodė labai daug sumanumo krašto gynimo darbuose ir įgavo daug savarankiškumo socialiniame gyvenime. Moterys emė kurti savas organizacijas, kurios rūpinosi panaikinti įstatymus varžančius moters laisvę. Taip pat jos sukūrė ir tarptautines moterų organizacijas, sporto ir bendradaravimo reikalais. Paskutiniai laikai tarptautiniam moterų gyvenime yra labai judrus ir reikšmingi — jos dalyvauja pasauliniame taikos sąjūdyje ir kovoje už visų pavergtų tautų laisvę.

tikėdami, kad kiti bus geresni, gal leis bent valandėlei atsiremti į sieną, kad numalšinti truputį skausmą, kurį sukėlė nuolatinis sėdėjimas. Bet tai atsitikdavo labai retai, nes sargybiniai negalėjo rodyti jokio gailėstingumo „liaudies priešams“.

GELEŽINIAI PANČIAI IR LANKAI

Kaikurie kaliniai ant kojų turėjo geležinius pančius, o rankos buvo sujungtos metalo žiedais ant nugaros. Taip laikė kalinius, kurie jau buvo nubauti po teismo. Jokio gailėstingumo net moterims nebuvo rodoma. Geležiniai pančiai ir metalo žiedai turėjo būti nešiojami visą laiką: dieną ir naktį.

Nešioti geležinius pančius buvo pati žiauriausia bausmė, nes jie buvo 45 cm. ilgumo, bet jų svoris buvo nuo 2 iki 10 kilų, su storais žiedais, kurie laikė surakinę kojas. Be to kiekvienas pančių žiedas turėjo 8 cm. ilgumo spyglius, kad kalinys negalėjo kojų sudėti.

(nukelta į 4 pusl.)

KINIJOS KATALIKAI KATAKUMBOSE

Iš Kinijos išvytas arkivyskupas Kajetonas Pollio savo knygoje: „Bažnyčios Kalvarija Naujoje Kinijoje“ duoda išgyvenimus iš persekiojimų kalėjimuose. Trumpą santrauką paimtą iš „ES-QUIU“ perduodame skaitytojams.

MIŠIOS ANT SUOLO

Su kalinio uniforma: be arnoto, be stulos ir be žvakių, ant žemės suklypęs ir ant suolo pasitėmęs nekartą laikiau mišias, popieriuje ar rankos delne laikydamas truputį duonos. Kai gavau mišių teksto lapus, kuriuose buvo įvyniota duona, galėjau laikyti ištais mišias, šiaip tik nuo kanono pradžios iki komunijos. Gerai, kad sargai nesuprato, kas ten lapuose parašyta. Laikyti mišias tokiose sąlygose, kai aplinkui sargai stovi saugodami, buvo tikras grįžimas į senovės katalikombas.

SAKRAMENTAI PER SIENO SKYLĘ

—Didelis suraminimas buvo man, — rašo arkivyskupas toliau, kad gretimoje celėje buvo 8 krikščionės, kurios heroiskai laikėsi. Viena buvo uždaryta su 4 metų dukrele, vardu Siao-Mei (maža gražuolė), kuri buvo tarpininkė, arba ryšininė. Kai sargybiniai kiek pasitraukdavo, mažoji Mei pribėgdavo prie vyskupo celės ir paduodavo žinias.

—Mūsų vyskupe, kaip laikaisi. Mano mama ir tetos siunčia daug sveikinimų. Ką turiu joms pasakyti?!

O vyskupas atsakydavo:

—Pasakyk, kad laikytųsi tvirtai ir nepasirašytų po raštu, ir kad kalbėtų daug rožančių. Tuomet visa celė, pasidarė kaip šventovė, kurioje nenutruko maldos ir kur rėkdarčiais buvo pasiūnčiamos ostijos.

Šitos krikščionės nebuvo nutrustos, bet tik sugautos, kad liudyti neteislingai prieš vyskupą ir kunigus. Todėl jos per sargus gaudavo iš namiškių maisto, ypač duonos. Kiniška duoda yra mažutės bulkutės ir be plutos. Tose bulkutėse kartais namiškiai gavę iš kunigų įdėdavo pakonsekruotą ostiją, kurios kalinės radusios priimdavo su dideliu pamaldumu.

Daug švenčių buvo praleista kalėjime: daug skausmo dienų paaukota Kristui. Taip praėjo Sekminės, Devintinės ir kitos šventės, bei sekmadieniai, kurių metu Kristus nužengdavo į šias

vargingas celes laike slaptų mišių ir per pačių sargų rankas su duonos bulkutėmis buvo išnešiotas po kalinių celes. Dažnai anos jaunos ir drąsios krikščionės palikdavo vieną bulkutę su Sv. Sakramentu pagarbinimui. Nes buvo uždrausta net balsiai melstis. Tuomet vykdavo visa diena tyli adoracija.

Kiek kartų galvojau, — tęsė ark. Pollio —, kad mūsų vargingos celės buvo daug turtingesnės, negu puošnios, bet tuščios bažnyčios, nes jose buvo širdys, kurios plakė meile Kristui.

MAŽOJI MERGAITĖ — DIDVYRĖ

Minėtos krikščionės turėjo vieną giminaitę — Jozefą Li, kuri buvo atskirai patalpinta kitoje drėgnoje ir tamsioje celėje. Buvo svarstyta, kaip nunešti jai Komuniją. Pagaliau atėjo išganinga mintis, pasinaudoti mažąja mergaite nei: per keleta dienų ji buvo mokinama, kaip turi pasielgti nešanat Komuniją. Buvo įdėta Komunija į švarų drabužėlį, paskui į dežutę ir priišta prie mergaitės kaklo. Mergaitė, kuomet buvo išleista pažaisti į kiemą, prisiartinio prie Jozefinos celės ir prašė įleidiama. Kai sargas griežtai atsakė, tai mergaitė pradėjo verkti, kol sargas nusileido ir vidun ją įleido. Tokiu būdu galėjo perduoti komuniją savo tetai.

KALĖJIMO ŽIAURUMAI PRIEŠ TARDYMĄ

Arkivysk. Pollio, kuris nenorėjo pasirašyti išdaviško dokumento, su kitais trim misjonieriais buvo nugabentas į kitą karišką kalėjimą ilgesniam tardymui. Tas kalėjimas buvo skirtas dideliems nusikaltėliams ir buvo karo tribunolo priežiūroje.

Arkiv. Pollio buvo uždarytas į celę, 4 metrų ilgumo ir 2,10 m. platumo. Jau buvo toje celėje 8 kaliniai, vyskupas buvo devintas. Šitame kalėjime buvo apie 600 kalinių, o vėliau padaugėjo iki 900. Kalėjime buvo iš viso 104 celės, kiekviena celė, kuri buvo padaryta dviem ar trim asmenim, tuomet turėjo po 19 ir daugiau kalinių.

Prie durų kiekvienos celės buvo užkabinti ant lentelių įrašai, su nusikaltėlių vardais ir jų nusikaltimais. Ant arkivysk. lentelės šalia pavardės dar buvo įrašyta: įtalas, 40 metų, falšyvas arkivyskupas katalikų bažnyčios, kontrarevoliucinius tautos ir valdžios priešas, policijos atvešas į kalėjimą rugpjūčio 7 dieną.

Buvo įsakyta sėdėti ant žemės nuo ryto 5 iki vakaro 10 val., nesijudinant iš vietos. Nebuvo galima atsiremti į sieną. Nuo dirgėms vyskupui ant kūno atsirado žaizdos. Visi laukė su nekantrumu sargybinių pasikeitimo,

SEKMA DIENIO RELIGIJOS LAISVĖ VISIEMS

RELIGIJOS LAISVĖ VISIEMS

Bažnyčios Santaryboje nesenai buvo paskelbti religijos laisvės pagrindiniai punktai ir santykiai su kitų religijų išpažinėjais Trumpai supažindinsime savo skaitytojus su šiomis mintimis.

KAS YRA LAISVĖ?

Kiekvienas žmogus turi pareigą ir teisę išpažinti religiją į Dievą pagal savo sąžinę, laisva įsitikinimą. Tai yra pagrindas religinės laisvės.

Religinė laisvė iš kitos pusės reikalauja, kad kiekvienas laisvai galėtų privačiai ir viešai išpažinti savo tikėjimą ir kad nebūtų daromos kliūtys. Todėl reikalinga, kad visuomenės santvarkoje būtų garantuotos sąlygos religijai laisvai praktikuoti. Todėl Santaryba skelbia šiuos punktus, kad kiekvienas žmogus nevaržomai galėtų išpažinti savo tikėjimą ir kad tikėjimas būtų visų respektuojamas.

KOKIA YRA BAŽNYČIOS PAREIGA?

Bažnyčios pareiga yra netik laisvai išpažinti savo tikėjimą, bet ir jį nešti kitiems, melstis už viso pasaulio žmones, skelbiant jiems Evangelijos tiesas.

Is kitos pusės tikėjimo skelbimas turi vykti su meile, išmintimi, ir didele kantrybe, kaip mokino pats Išganytojas. Todėl negalima vartoti jokios prievartos, bet viskas turi eiti iš pilno įsitikinimo, nes tikėjimas turi būti priimtas visiškai laisvai iš meilės tiesai.

KOKIA YRA VALSTYBĖS PAREIGA?

Kiekviena vyriausybė, kuri gerbia savo piliečių teises, tuo pačiu privalo gerbti ir religijos laisvę savo piliečių ir privalo garantuoti religijos laisvę bet kokios konfesijos žmonėms, kad toji laisvė nebūtų varžoma, bet priešingai pačios vyriausybės gerbiama ir saugojama, kaip ir kiekviena kita piliečių teisė.

Ši religinė laisvė suprantama privačiame ir viešame gyvenime. Taigi vyriausybė turi netik toleruoti, bet ir proteguoti religinius viešus savo piliečių aktus, ar tai būtų atliekami kulto namuose, ar viešuose kultūrinuose, bei socialiniuose aktuose.

Taip pat ir religinės bendruomenės, kaip parapijos, vienuolynai ir kiti religiniai vienetai turi pilną teisę socialiniai, karitatyviniai ir kultūriniai veikti, nepriklausomai nuo kitų civilinių institucijų.

BAŽNYČIOS SANTYKIAI SU — KRIKŠČIONIMIS

Santaryboje jau aiškiai yra nustatyti santykiai su kitų konfesijų krikščionimis, kaip su protestantais, ortodoksais. Visi turi būti lygiai respektuojami ir gerbiami, kaip mūsų atsiskyrę broliai, kurie išpažįsta tą patį Kristų. Todėl Santaryba prašo, kad būtų užmegsti nuoširdesni santykiai su broliais anglikonais, protestantais ir ortodoksais.

Todėl draudžiama vadinti juos sektantais, o turi būti vadinami kaip mūsų broliai, kurie priklauso kitoms "bažnyčioms". Tuo pačiu kat. bažnyčia prašo atleisti už visus nesusipratimus, kurie amžių bėgyje kilo iš katalikų pusės. Tuomi yra ištiesiama ranka visų bažnyčių išpažinėjamas, kviečiant juos į bendrą darbą.

Pop. Povilas VI kartu su Santaryba paskelbė, kad Šv. Dvasia veikia taip pat ir kitose bažnyčiose, kitaip sakant veda išganyimo keliu ir kitų tikybų išpažinėjus, nes už visus Kristus numirė ir paliko savo Guodėją, kuris įvairiais keliais žmones veda išganyimo keliu.

SANTYKIAI SU NEKRIKŠČIONIMIS IR ŽYDAIS

Ilgai buvo diskutuotas santykis su žydais ir dar nėra užbaig-

tas. Bet viena jau dabar aišku, kad Santaryba pripažįsta žydų tautos misiją, kurią ji atliko Senajame Istatyme, per kurią Dievas siuntė patriarkus, pranašus ir galiausiai patį Išganytoją.

Iš kitos pusės Santaryba kviečia visus į nuoširdesnius santykius su žydų tauta, kad turėdami daug bendro ir kartu remdami Senojo Istatymo studijomis, galima eiti bendradarbiavimo keliu už žmonijos geresnę ateitį. Bažnyčia pasmerkia rasinius žydų tautos persekiojimus, bei diskriminacijas.

Santykių su kitų religijų išpažinėjais, kurie nepripažįsta Kristaus, bet kurie tiki į vieną Dievą, ypač musulmonai, mus rišia irgi bendri Dievo vaikų ryšiai, nes visi esame to paties Dievo vaikai, visi sutverti pagal Dievo paveikslą, todėl visi turi būti gerbiami. Santaryba prašo, kad nebūtų jokių rasinių ar religinių diskriminacijų pažeminimų. Jeigu Dievas visus išlaiko ir visus myli, tai ir mes privalome visus gerbti ir mylėti, už visus melstis, net už savo priešų sielos išganyimą, kad būtume tikri Devo vaikai, tikri Kristaus sekėjai, kuris už visus davė savo gyvybę.

Kun. Agustinas

IŠ KATALIKIŠKO PASAULIO

MISIJŲ DIENA

Spalio 18 d. visas katalikų pasaulis mini misijų dieną. Ar žinai, kad apie 2 milijonai žmonių, kurie gyvena šiuo metu ant žemės, dar nepažįsta Kristaus? — taip kreipėsi arkivysk. Pedro Sigismundi, tikėjimo propagavimo sekretorius į viso pasaulio katalikus.

Ne vienas katalikas negali palikti abejingas dėl tiek žmonių, kurie gyvena be Kristaus. Per bažnyčią jie tik galės pažinti Kristų. Todėl mūsų pareiga padėti kuo galime misijoms: malda, gerais darbais ir visokeriopa pagalba, kuri reikalinga misijoms.

VISI ŠVENTIEJI IR VELINĖS

Šventieji, kurie džiaugiasi amžina laime, yra mūsų broliai. Mes esame įpareigoti kurti šventųjų bendruomenę jau čia žemėje. Kiekvienas, kuris myli savo brolių ir jam padeda dalyvauja šventųjų bendravime, o kas atsisako jam padėti ir kovoja prieš savo brolius, tas griauja šventųjų bendravimą ir nebus vietos tam tarp išrinktųjų.

Kas gerbia savo mirusius, tas gerbia savo brolius, kas meldžiasi už mirusius, tas stiprina savo brolius, kas daro aukas už mirusius, tas padeda išlaisvinti brolius, nes visus mus jungia tas pats tiltas, kuris ištiestas tarp žemės ir dangaus — tai mūsų Išganytojas — Kristus.

20 METŲ TAIKOS TARNYBOJE

Šiomet sukako 20 metų nuo pat vadinamo sąjūdžio "PaX-Christi" atsiradimo. Jo pražį rėšasi su Liurdo vyskupo Teas suėmimu ir uždarymu viename nacių kalėjime. Grižęs iš to kalėjimo su kitais prancūzais, jis pradėjo šį naują taikos sąjūdį, kad sutaukinti prancūzų ir vokiečių tautas. Sąjūdis atsiekė savo tikslą — abi tautos susitaikė, bet dar sąjūdžiui tenka daug pasidaruoti, kol susitaikins ir kitos tautos.

Šią vasarą Liurdo vyskupui lankantis Vokietijoje, jam buvo vokiečių vyriausybės įteiktas at-

sižymėjimo medalis. Kiekvienas katalikas turi stengtis nešti taiką tarp žmonių.

EUCHARISTINIS

KONGRESAS — BOMBAY

Š. m. nuo lapkričio mėn. 28 iki gruodžio 6 d. Bombay mieste Indijoje vyks Eucharistinis Kongresas, kuriame dalyvaus iš viso pasaulio tikintieji, kunigai, vyskupai, bei kardinolai.

Tam tikslui yra pastatyta atskira miesto dalis, kurioje apistos svečiai. Po kongreso ši miesto dalis, kuri pavadinta "Dievo miestu" bus panaudota apleskiams ir ligoniams apgyvendinti. Ši didelį planą sugalvojo Bombay kard. Valerian Gracias.

AUŠROS VARTŲ ATLAIDAI

Šiais bažnyčios suvažiavimo metais Aušros Vartų parapija paminės savo metinę šventę, kartu prisidėdama savo malda ir liturgija prie Santarybos. Prieš Aušros Vartų šventę vyks konferencijos ir pamaldos visą savaitę.

"VISI TURIME KALTES" PRISIPAŽINTI

Šių metų liepos mėn. pabaigoje Washingtone įvyko Pax—Romana kongresas, kuriame Olandijos kard. Alfrink kalbėdamas apie krikščionių vienybę pasakė šiuos reikšmingus žodžius: "vietoje vieni kitus kaltinę krikščionys turi prisipažinti savo kaltes", nes tik tokiu būdu prasidės vienybės darbas.

Šiame kongrese kaip žinome jau trečiu kartą prezidentu buvo išrinktas lietuvis Dr. Vygantas.

KRISTAUS KRALIAUS ŠVENTĖ

Paskutinį spalio mėn. sekmadienį minime Kristaus Karaliaus šventę. Kiekvienam katalikui turi rūpėti Kristaus karalystės reikalai žemėje. Tuos reikalus svarbiau susirinkę Romoje vyskupai ir kardinolai.

Negana domėtis bažnyčios suvažiavimo darbais, bet reikia ir mums prisidėti prie didžiojo atnaujinimo darbo, savo širdyje, savo šeimoje ir savo aplinkoje kurti Kristaus meilės, teisingumo ir taikos karalystę.

KINIJOS KATALIKAI

(atkelta iš 3 pusl.)

Jei kuriam nešiojimas tokių pančių pervargindavo, tai viduryje pančių įdėdavo tam tikrą atramą, kad pailsėtų kojos. Tik tokiu būdu buvo galima vaikščioti. Bet ėjimas buvo toks lėtas ir vargingas, kad neuiti iki tribunolo teismo apie 3 km užtrukdavo kelias valandas laiko.

BLOGIAU NEGU ŠUNIS

Skaitytojas gali pamanyti, kaip tokie supančioti ir surištomis ant nugaros rankomis, galėjo valgyti. O gi kaip šunys: atsiremdamo duonos gabalą į sieną, kad galėtų atsikasti ir skystimą laižė su liežuviu...

Arkivyskupas aprašo, kaip vienas kinietis karininkas 32 metų nešiojo 8 kilų pančius ir rankos buvo sujungtos ant nugaros. Dvi dienas visai nevalgė duonos, gal dėl pažeminimo, kad kaip šuo turėjo maitintis. Veliau arkivyskupas, kuris neturėjo pančių, jam įdėjo duoną į burną.

Kai sargybinis tai pamatė, sušuko:

—Kapitaliste Pollio, eini prieš kalėjimo taisykles. Tu nori išnaudoti kinus. Stok! Keturias valandas rankas aukštyn iškeleš pabūk!

Nors arkiv. Pollio buvo labai išvargęs, vos galėjo pastovėti, bet pradėjo bausmę. Kai rankos nusivirdavo, tai sargybinis paspirdavo ir vėl rankos pakildavo. Bet netekęs jėgų apalpo ir pagriuvo.

Kitą dieną matydamas vėl jauną karininką išbadėjusį arkivyskupas padavė vėl duonos. Sargybinis pastebėjęs, vėl suriko:

—Kas padavė valgyti? Vyskupas prisipažino, bet pamatęs sargybinis, kad tas pats, įsakė:

—Šios dienos prasikaltimas yra mažesnis, todėl tik 2 valandas iškeltomis rankomis pastovėsi! Teko šią bausmę atlikti, nes nebuvo kitos išeities.

TARDYMAI IR GRASINIMAI

Atvedus prie komisaro stalo, arkivyskupas tuojau buvo užklaustas:

—Visi kurie bandė sugriauti naują ir laisvą Kiniją, gaus tai, ko užsipelnė. Dabartinė valdžia, pagal didžiojo vado Mao-Tse-tung parėdymus yra pasirošusi dovanoti kaltes tiems, kurie išpažįsta savo nusikaltimus. Tu esi vienas iš tokių. Atsakyk viską viešai išpažindamas. Tu trukdei vykdyti bažnyčios reformą ir iš-

laisvinimą iš Vatikano vergijos. —taip? Ar apgaili ši sabotažo akta?

—Ne, — buvo arkivyskupo atsakymas.

—Ar nežinai, kad taip darydamas nori griauti naują Kiniją, kuri pastatyta ant šimtų ir tūkstančių draugų gyvybių!

—Niekio neturiu prieš valdžią. Elgiuos kaip kat. vyskupas, kuris turi priešintis viskam, kas nesutinka su Bažnyčios mokslu. Be to jus patys pradžioje revoliucijos ant mano durų užrašėte: "religijos laisvė". Todėl turiu teisę apginti savo religiją.

—Neturi jokios "religijos laisvės" teisės. Tai reiškia, kad mūsų valdžia turi teisę suteikti ar nesuteikti tokią laisvę, kai tuo tarpu jus imperialistai negalite trukdyti valdžios norimo progreso, nežūrėti, kad tai ir prieštarauja jūsų tikėjimui. Jūsų religija pagaliau yra tikrai burtai!

Vyskupas čia jį pertraukė: —Ne tiesa, mūsų religija yra meilė Dievui, žmonėms ir visam sutverimui. Tai yra žmogaus būtenybė, kuri trokšta Kūrėjo!

—Bet kas tas "Kūrėjas", tai vien tik darbas, kuris sukūrė pasaulį. Jūs tik išgalvojate apdumti žmonėms akis kad užsiimtu

niekais. Tai daro jūsų bažnyčia, kuri yra paklusni Jungtinėms Amerikos Valstybėms.

—Katalikų bažnyčia yra visuotina, ir todėl nepriklausoma nuo bet kurios valdžios, todėl ji neužsiima nei šnipavimu, nei kitų pataikivimu.

—Ką tu sakai, — atkirto pareigūnas, — yra liuto slapstymasis avinėlio kailyje. Jūsų laikas pasibaigė Kinijoje ir bažnyčia jau negalės daugiau nuodyti liaudies.

Kurį laiką stoji tylą ir abu žvelgė vienas kitam į akis perverenčiu žvilgsniu.

—Kiek yra jūsų katalikų pasaulyje? — užklauskė vėl

—Virš 500 milijonų! — atsakė arkivyskupas.

—Tai yra pati didžiausia žmonijos nelaimė. Ir kaip galėję iki šiol vyriausybės pakęsti jus tiek amžių, kodėl nebandė sunaikinti šį žmonijos vėžį?!

—Daug vyriausybių bandė, bet nieko nepadare, — atsakė vyskupas. Ir papasakojo apie bažnyčios persekiojimus.

—Mes nugalėsime! — sušuko komisaras ir mušdamas kumščiu sutrenkė į stalą. Mes negalime daleisti, kad jūs katalikai įparei-

gotuomėte 500 milijonus žmonių kas sekmadienį klausyti mišių ir tokiu būdu iš valdžios pavogti 500 milijonų darbo valandų, kas sudaro 20.000 milijonus darbo valandų per metus!...

—Net ne katalikai, ilsisi sekmadienyje.

—Be tai didelė klaida. Žmonės yra vyriausybės tarnyboje ir ne Dievo, kurio visai nėra. Tik valdžia yra. Reikia daug dirbti, kad pakelti pasaulio pažangą.

Pagaliau komisaras kiek apriėmęs paklausė:

—Jei priminsime laisvę, tai ar pasirašys po "nepriklausoma ir tautine bažnyčia"?

—Ne. Niekada? — buvo vyskupo tvirtas atsakymas.

—Tuomet — užbaigė komisaras — turėsi pūti kalėjime iki bus pakeisti smėgenys ir kol nusikratysi nuo visų imperialistinių svjonių!...

Dievo Apveizda lėmė, kad arkivyskupas Pollio su kitais trimis misijonieriais buvo paleistas ir išstremtas iš Kinijos. Iš šito trumpo aprašymo aiškiai matome, kaip komunistai persekioja bažnyčią, kaip juokiasi iš religinės ir asmeninės žmogaus laisvės, paversdami žmogų tik valstybinio darbo vergu. Sulietuvino A. S.

URUGVAJAUS PADANGEJE KULTŪROS DRAUGIJAI 35 METAI

Spalio mėn. 4 dieną Montevideo Kultūros draugija atšventė savo 35-rių metų sukaktį. Tą dieną Kultūros patalpose įvyko šios šventės aktas, dalyvaujant Kultūros draugijos nariams, priėjantiems ir Lietuvos pasiuntinybės personalui. Ta proga Lietuvos Atstovas p. Anatolijus Grišonas pasakė pagrindinę kalbą, o šventėje dalyvaujantis senatorius Trocoli ir senas lietuvių bičiulis J. P. Berseche kalbėjo vietine kalba. Visi kalbėtojai pasidžiaugė Kultūros draugijos nuveiktais darbais ir palinkėjo jai sėkmingai tęsti kovą už savo tėvų žemės išlaisvinimą ir lietuviškos kultūros išlikimą. Per visą Kultūros draugijos gyvenimą su mažomis išimtimis draugija tvirtai laikėsi patriotinių lietuviškos kultūros principų ir visą laiką buvo lietuviškumo židiniu Urugvajuje. Pirmuoju tos draugijos pirmininku yra buvęs Juozas Kapočius, Lietuviškos Enciklopedijos leidėjas dabar gyvenęs JAV bėse. Šiuo metu draugijai vadovauja jaunosios kartos atstovas, oimęs Lietuvoje G. Mačanskas. Šventėje dalyvavo ir senosios kartos veikėiai, daugely atvėjų vadova-

vę draugijai, kaip J. Jazauskas, M. Svečiulis, A. Kaušinis ir kiti. Į jų vardą kalbėjo J. Jazauskas. Programai vadovavo Vytautas Dorelis. Draugijos sukakties proga, dabartinė valdyba yra užsiėmusi atnaujinti draugijos patalpas, tam tikslui pradėtas finansinis vėjus. Šio vėjus komisijai vadovauja p. Pr. Stanevičius. Tos sukakties proga įvyko draugijos patalpose pietūs, kuriuose dalyvavo daug draugijos narių, bičiulių ir lietuviško jaunimo.

LA VOZ DE LA LIBERTAD

"La Voz de la Libertad" duodamos įdomios ir aktualios radio programos, kuriuose nuolat prisimenami pavergtos Lietuvos reikalai. Šios transliacijos dabar siunčiamos iš radio stoties CX 58 CLARIN pirmadieniais lygiai 20 valandą. Šios stoties banga randasi Radio Colonia ir R. Rural stočių tarpe. "La Voz de la Libertad" transliacijų direktorius yra visiems žinomas žurnalistas J. P. Bersetche, tame darbe jam talkininkauja urugvajiečiai ir lietuviai. Radio CLARIN yra gerai girdima Argentinoje.

Klaipiedietis Pasakoja

Šiomis dienomis vienas klaipiedietis jūrininkas lankėsis Montevideo susiradęs lietuvių kultūrines įstaigas aplankė jas, papasakodamas apie gyvenimą pavergtoje Lietuvoje. Pirmiau buvo užėjęs į lietuvių pavidėlių okupantui klubą, kur jis buvo apšviestas ideologiškai, bet su pratęs su kuo turi reikalą išgėdinęs juos, kad jie remia savo brolių okupanto politiką susirado Lietuvių Kultūros Draugiją ir lietuvių parapiją, kurioje paviešėjęs papasakojo apie tenykštį gyvenimą.

Pagal Sovietų Sąjungos ir Vokietijos susitarimą 1956 metais visi Klaipėdos krašto gyventojai, kaip buvę Vokietijos piliečiai, galėjo repatriuoti į Vokietiją, bet daugelis nesusėpėjo išvykti.

Jis pats yra išvykęs 1961 m. Jo tėvai seneliai ir proseneliai yra Klaipiediečiai ir visi dar tebekalba lietuvių kalba. Kiekvienas kuris koku nors būdu gali įrodyti savo klaipiedietiška kilmę nori pasprukti į Vakarų. Ten gyvenimas yra labai blogas, visko trūksta žmonėms: maisto, rūbų, gyvenamųjų patalpų, o taip pat ir gyvuliams pašaro. Pavasariui atėjus arklius reikėdavo prikelti, nes patys nebeįstengėdavo. Kolchazininko uždarbiai labai maži nuo 200 gramų iki 4 kilogramų grūdų ir pinigais nuo 20 kapeikų iki 100 kapeikų dienai. Jūs gelbsti turimieji sklypeliai 60 arų žemės. Dėl sunkaus ir nepakanamo aprūpinimo žemės ūkio darbininkų, daugelis, labiausiai jaunimas bėga į miestus arba net savanoriškai važiuoja dirbti į pačią Rusiją. Didžiausias visų rūpestis kaip prasimaitinti.

FABRICA DE SILLAS Y TAPICERIA

CARPINTERIA EN GENERAL

Savininkas

Jonas Janušis

COCHABAMBA 1811 AL 17

T. E. 68 - 7208

ALBERTO E. TIMINSKAS

"COCHERIA"

AMBULANCIAS - SEPELIOS - CASAMIENTOS

Pasirūpina laidotuvėmis — veža ligonius — daro keliones į tolimesnes vietas — nuomoja automobilius vestuvėms ir krikštynoms.

Av. PAVON 11070
Temperley
F.C.N.G.R.

T. E. 243 - 5654

Sucursal
BALCARCE 510
Lomas de Zamora

GRAŽIAI PAMINĖTA LIETUVIŲ CENTRO SUKAKTIS

Šeštadienį, spalio mėn. 10 d. Lietuvių Centro Dr. Jono Basanavičiaus Rūmuose įvyko iškilminga Lietuvių Centro 38-rių metų jubiliejinė šventė. Tos šventės progai Lietuvių Centro pirmininkas p. Jurgis Ziberka prabilo į visus Centro narius, priėjantiems ir svečius bei kitų draugingų organizacijų atstovus, kurių buvo pravažiavę net iš tolimiausių Argentinos vietų. Neatvykus "Šv. Cecilijos" chorui, kuris buvo pramatytas meninėje programoje ir oficialiame akte šventės atidarymo proga giedoti himnus, patys Lietuvių Centro Tautinių Šokių ir Dainų Ansamblio dalyviai atliko šią akto dalį. Šią nepaprastą sukaktį švenčiant nestigo ir sveikinimų bei linkėjimų: pirmųjų kalbėtojų tarpe buvo ALOST Tarybos pirmininkas Jonas Čikštas, palinkėjęs Centrai sėkmingos darbuotės, pabrėždamas, kad esamoji L. C. valdyba savo darbais yra įrodžiusi sugebėjimus ir didelį pasišventimą šiai organizacijai. Sveikino taip pat ir "Nemuno" draugija iš Berisso p. Dulkes asmeny, kurių buvo atvažiavę nemažas skaičius su savo didžiuliu autobusu, "Mindaugo" draugija sveikino raštu, taip pat gauta telegrama ir iš Lietuvos Pasiuntinybės Urugvajuje, su linkėjimais dirbti lietuviško darbą taip turiningai, nepailstant

jos vadovams ir nariams. Neatsilikto tos skaitlingos sukakties proga ir Lietuvių Susivienijimas Argentinoje, kurio vardu kalbėjo p. N. Pimpė, Arg. Liet. Balso vardu išreiškė sveikinimus redaktoriui Kastantui Norkus, o "Laike" vardu palinkėjo sėkmingai žengti pirmyn. Inž. S. Babronis, Lietuvių Centro ir bendrai visų Lietuvių didelis prietelius, buvęs Lietuvoje Argentinos Generaliniu Konsulu p. Arnaldo Barsanti sveikatai sušlubavus savo sveikinimus išreiškė telefonu per savo poną, prašydamas pono Pr. Ožinską perduoti salėje susirinkusiems lietuviams, kurių tarpe yra nemažai jo asmeniškų draugų. Visi susirinkusieji palinkėjo mūsų geram lietuvių draugui ištvėrmės ir greito pasveikimo. Savo nuoširdžius linkėjimus pareiškė ir dalyvavęs minėjime svečias iš tolimesios Kanados kun. Izidorius Grigaitis Kanadoje gyvenančių lietuvių vardų. A. Keveža sveikino centriečius atstovavęs Bs. As. Lietuvių B-nę. Lietuviškieji parengimai neapsėina be Lietuvos Išlaisvinimo Centro dalyvavimo, kurį atstovavo pats pirmininkas Z. Juknevičius, kuris nušvietė tamprų L-vai Iš-ti Centro ir L. C. bendradarbiavimą linkėdamas ir toliau taip sėkmingai dirbti. "Šv. Cecilijos" choro vardu ugningai žodį tarė Karolis Misiunas, ku-

pinas gražiausių linkėjimų Lietuvių Centro darbuotei. SVETIMIEJI SVEIKINO LIETUVIUS
Atvertus keletą gyvenimo lapų atgal, pastebėsime, kad įvairių švenčių progomis susirinkdavome vieni išdroždavome keletos valandų kalbas, išdairuodavome išvadydavome kelių metų išmoktas dainas, kol prakaitas pradėdavo pilti ir žiūrovą ir dainininką, jei pasikviesdavome koki svečią, tai kitą kartą jo jau nebeprisprašydavai, nesuprasdamas kalbos, o dažniausiai paliktas vienas dairydavosi kaip greičiau iš čia pasprukus. Turėjome jų ir šį kartą, kas juos pakvietė neapsiriko: tai daugelio metų bendradarbiavimo vienodos įdėjos suvedė į vieną tikslą-pažinė mus įvertino mūsų kovas dėl laisvės, įvertino ir mus pačius. Lietuvių Centro šventės proga dalyvavo Argentinos Demokratų Antikomunistų Centro pirmininkas Dr. M. Saavedra, kuris palaiko glaudžius santykius su lietuviams ir daug kur mums padeda. Sveikino jis to judėjimo vardu raštiškai, bet paprašytas kalbėjo gyvu žodžiu pranešdamas, kad C.A.D.A. savo iniciatyva padedant lietuviams yra įteikusi, kelias rezoliucijas Kongresui, kurios per diputą Dr. Fraga šiomis dienomis gauna eiti (nukelta į 6 pusl.)

SKAITYK

IR PLATINK

"LAIKĄ"

ATEINA PAVASARIS

Ar tamsta galvoji apie namo dažymą ir taisymą?

Pakvieskite dažytoją

Feliksą Dumšą

Paso de la Patria 1300-V. Alsina

Parduoda

- AKORDEONUS, BANDEONUS,

- PLOKSTELIS, PIANINUS,

- TELEVISIJOS APARATUS

Casa MUSKETAS

ISNUOMUOJAMA PIJANINUS

Sanabria 2790-92 T. E. 50 - 5948

REFRIGERACION

Pintura Abonos

Alfonso Žvinys

Guatemala 3275 - Val. Alsina

TE. 208 - 9566

Kirpykla "OLGA"

Įgaliaikis plaukų sušukavimas

(karštas ir šaltas, atliekamas moderniškais mašinomis ir naujais metodais. — Priimama mokinė)

Olga Jasulytė - Vitkauskienė

Wilde, Av. Gen. Cadorna 85

Grožio salonas TAMARA

Įgaliaikis plaukų sušukavimas

Priimamos mokinės

Tamara Klimaitė-Routaboul

Güemes 2437, Rosario, Sta. Fe

Jeji nori turėti tiksli laiką,

ir galvoji pasipuošti

brangiais papuošalais, aplankyk

N. LEIPAUŠ

laikrodžių

ir brangenybių

parduotuvę,

Cangallo 192 — Temperley

Busi patenkintas

ir gausi nuolaidą

Casa "DOMICELA"

— PRIEINAMOS KAINOS —

Sav. A. LEVANAČIUS

IVAIRIŲ RŪBIŲ MEGZTINIAI,

SALIKAI, KAMPEROS

šilko ir drobės išdirbiniai

CANADA 2025 Lanús O.

MŪSŲ MIRUSIEJI

SUSIVIENIJIMETI ANTANĄ STAŠAITI PALYDĖJUS

Š. m. spalio 9 d. savo namuose Manuel Ocampos, Valentin Alsinoje mirė Antanas Stašaitis. Velionis buvo gimęs 1903 m. birželio 8 d. Vaniškių km. Plakščių valščių Šakių apskr. Argentinon atvyko 1929 m. Apie 30 metų išdirbo geležies kabrike. Keli metai kaip buvo išėjęs pensijon.

Velionis priklausė SLA 4 skyriui, kurio valdybos nariu yra buvęs keletą metų. Velionis buvo susipratęs lietuvis, skaitė lietuviškus laikraščius ir lietuviškoj dvasioj užaugino - dukrą Aliciją ištekejusią už J. Bakaičio.

Giliame liūdesyje liko žmona Elena Duobaitė, duktė Alicija su vyru Jonu Bakaičiu sūnum Rikardu ir dukrele Silvia.

Velionis spalio 10 d. dieną buvo palaidotas Lanus kapuose, su bažnytinėm apeigom, kurias atliko kun. J. Stasiulevičius.

A. a. ANTANAS JASPELKIS

Š. m. rugsėjo 21 d. savo namuose Burzaco, mirė Antanas Jaspelkis, sulaukęs 59 m. amžiaus. Velionis Argentinon atvyko 1930 m. Visą laiką išdirbo "Tamet" fabrike.

Giliame liūdesyje paliko žmona — Elzbieta, sūnus Stasys,

marti Sigita Andrijauskaitė ir anukė Cristina, sesuo Marcijona Simpukienė.

Velionis kitą dieną giminių, bei draugų ir pažistamų buvo palydėtas į amžino poilsio vietą. Religinės apeigas atliko kun. R. Balnis. Velionis buvo prieš tai aprūpintas visais bažnytiniais sakramentais.

ŠVENTOS MIŠIOS

SPALIO MĖNUO

Trečiadienį 21 d. 7,30 val. aa Julius Čepelevičius (giedota). Ketvirtad. 22 d. 6,50 aa Jonas Zablockas (resp.); 8,15 aa. Račkauskų šeima (giedotos).

Penktadienį 23 d. 6,50 aa. Vicentas Lipinkas (resp.); 7,30 už kunigų sielas (resp.).

Šeštadienį 24 d. 6,50 aa. O. r Vicentas Kl'manskiai.

Sekmadienį 25 d. 9 val. aa Baltrušnikaičių šeima; 10 aa E. Orlovas ir choristai; 11,30 aa. Simonas Andriuskevičius; 19 aa Cervinską ir Sturevičių.

Antradienį 27 d. 6,50 val. aa Stanislovas ir Juozas Klimanskiai; 9 aa Adolfas ir Marija Rukšėnai (gied.) 10 val. aa. Kazimiera Račkauskienė (gied.)

Trečiadienį 28 d. 6,50 val. Tado Jasinevičiaus intencija.

Ketvirtadienį 29 d. 6,50 už kunigų sielas; 7,30 aa. Račkauskai, Rėklaičiai.

Penktadienį 30 d. 8,30 aa Kazimieras Motiejūnas (resp.).

Šeštadienį 31 d. 9 val. aa Juozas Sakevičius (gied.).

LAPKRIČIO MĖNUO

Sekmadienį 1 d. — Visi Šventieji. 7,30 val. aa. Povilas Rastauskas (resp.) 10 aa. Jonas Karolis Koveras (resp.); 11,30 aa Jakubkos ir Varanauskų šeimos; 19 Gyv. Rožančiaus intencija.

Pirmadienį 2 d. — Velinės. 6,50 val. už Marijonų Kongregacijos mirusius; 9 Sudėtinės Argentiniečių Mišios; 19,30 Sudėtinės Lietuvių Mišios.

KANADOS VAIZDAI LIET. SALĖJE

Š. m. spalio 4 d. Aušros Vartų parapijoje įvyko metinė Gv. Rožančiaus draugijos šventė, kuri praėjo su dideliu dvasios pakilimu.

Po pamaldų bažnyčioje apie 4 val. po pietų draugijos nariai ir narės susirinko į parapijos salioną ant arbateles. Begirkšnojant arbatą ir besivaišinant skanumynais buvo padaryti keli bendri pranešimai. Dvasios vadas kun. Aug. Steigvila padarė trumpą pranešimą apie Gv. Rožančiaus veiklą metų bėgyje, dėkodamas visiems nariams už lietuviškų ir katalikiškų darbų paramą. O parapijos klebonas kun. J. Margis nušvietė Marijonų bendradarbių arganizavimo reikalą, prašydamas talkos prie bažnyčios remonto-perdažimo.

Didelė staigmena buvo visiems, kai atvyko kun. Iz. Grigaitis, svečias iš Kanados, kuris parodė vaizdus netik iš Kanados, bet ir visų pasaulio kraštų. Publikai nenorėjo skirstytis į namus prašydama daugiau vaizdų. Tai tikrai didelė staigmena visiems. Gražu, kad kun. Grigaitis atvykęs pas savo brolių svečiuosna, nesigaili nei laiko, nei lėšų parodyti gražių vaizdų ir kartu pabendrauti su visais.

A. S.

Gluosnis

(atkelta iš 5 pusl.)

gą kongrese. Daugelio metų darbas vieną kartą išeina į viešumą: lietuviai reikalauja, 1.) kad būtų atitaisyta neteisingas sprendimas ministerių tarybos suspenduojant mūsų konsulato veiklą Buenos Aires, kad raundonųjų okupantų gaujos pradėjo terorizuoti mūsų tėvynę. Ir antrą, mūsų draugai reikalauja už mus, kad nebūtume verčiami prašyti malonės okupantų konsularinėse įstaigose, kada mums prireikia išgauti gimimo ar kitokių dokumentus, kurių davimas anksčiau priklausė mūsų konsulatams. Lietuviams ir bendrai svetimtaučiams tai didelis gyvenime palengvinimas ir savo teisės reikalavimas. Lietuvių Centrą sveikino taip pat draugingas lietuviams, Argentinos Konservatorių partijos Buenos Aires skyrius, kuriame yra ne vienas geras mūsų draugas, kuris supranta sunkią Lietuvos okupacijos padėtį.

Po tų visų triukšmingų ir gražiausių linkėjimų teko pasigerėti nepaprastai skoningai paruošta programa, kuri nevalgino žiūrovo, bet vis naujai nuteikdavo ir suįdomindavo. Programos įvairumas daug priklausė nuo naujai įkurto Lietuvių Centro jaunimo orkestro, kuriam daug įneša savo dvasios pats to orkestro kurėjas L. C. vicepirmininkas Vytautas Balčiūnas. Kas yra girdėjęs jo anksčiau vadovautą orkestrą "Baltika" tas nesistebės matydams jį ir L. C. orkestro priešakyje. Šokėjai ir visos vaidybinės pynės ir dainos tai yra nuopelnas p. p. Onos Ozinskienės ir L. Lemberio, kurių siela yra drauge su visais šokėjais. Dėl programos išpildymo ir paruošimo tenka sveikinti visus pildytojus ir vadovus. Tai nepaprasta šventė.

Gluosnis

ANTRU KARTU PRAŽYDO PAPAČIO ŽIEDAS

Tautinių šokių Ansambliis "Rambynas", paprašytas Lietuvos Susivienijimo Argentinoje š. m. spalio 3 d. antru kartu pasirodė su "Paparčio Žiedo" dainų ir šokių montažu.

Šį kartą rambyniečiai Dr. Kudirkos rūmuose jautėsi daug gyviau, negu jų pačių šventėje Lietuvos salione. Tik šokiams pasirodė kiek ankštoka scena. Visi vaidintojai ir šokėjai jautėsi savo rolėsi tikri ir visai naturaliai publikai pardavė lietuviškas dainas, šokius ir vaidybą.

Programai užsibaigus gyvų gėlių bukietai buvo įteikti ansamblio vėdėjui inž. Alg. Rastauskui ir montažo režisoriui p. Valentinui, o visiems rambyniečiams p. Alf. Kairėlis įteikė saldumynų, sveikindamas visus su pavykusi pasirodymu.

Susivienijimiečiai visus šokėjus, bei jų vadovus su palydovais pavaišino gardžiais sumuštiniais ir šaltu alučiu, Vaisių metu jaunimas sudainavo daug lietuviškų dainų, paskui pasižoko iki paryčių.

Džiugu buvo vėl išsvysti rambyniečius, kurie savo dainomis ir šokiais nukėlė žiūrovus į paliktą Tėvynę.

• Liucytė Balinskaitė, Stasės Paserbskytės ir Antano Balinskų dukrelė, š. m. rugsėjo 27 d. pas seseles Mercedeses priėmė pirmą Komuniją. Jos tėveliai ta proga suruošė pietus, kuriuose dalyvavo Lucytes krikšto tėvai: Juana Narbutaitė ir Enrique Santi, Dr. Jonas Simanauškas su šeima, Marija Simanauškienė, kun. A. Steigvila, močiutės Klaudija Balinskienė, Josefa Paserbskienė ir Marija Paserbskienė, Vikt. Kleiva, Beatriz Paserbskaitė su vyru Alfredo Caligatis ir dukrele, O. Kundrotienė ir Danutė Sabunaitė.

Liucytė Balinskaitė lanko šeštadienio mokyklą, o jos mamytė Stasė Balinskienė mokytojauja toje mokykloje. Visa Balinskų šeima yra suprantę lietuviai.

• Angelita Kapočūtė, sekmdienį spalio mėn. 4 dieną atšventė savo devynioliktąjį pavasarį. Tėveliai savo namuose iškėlė vaišes, kuriose dalyvavo visi rambyniečiai ir šeimos draugai. Angelitai visi palinkėjo gražios ateities.

• Pavergtųjų Tautų Savaitė. Spalio mėn. 26-30 dienomis įvyks Pavergtųjų Tautų savaitė. Spalio 25 dieną 10,30 įvyks Bs. As. Katedroje pamaldos. Visų pavergtųjų tautų piliečiai, kviečiami skaitlingai visose tose iškilinėse dalyvauti, parodant pasauliui apie mūsų vienybę ir kovą dėl laisvės.

San Martin aikštėje ta proga bus dedamas vainikas. Ta proga įvyksta ir tos organizacijos 10 metų veiklos sukaktis ir 6-rių metų veiklos Argentinoje. Keliais atvejais šiai organizacijai, kaip Š. Amerikoje, taip ir čia yra vadovavę lietuviai. Šiuo metu Argentinoje vadovauja latvis Gust, o vice-pirmininkau yra Zeferinas Juknevičius.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ FESTIVALIS

Spalių mėn. 24 dieną Kordobos mieste yra rengiamas Tautinių Šokių Festivalis, kurį remia ir ruošia žinoma ir plati organizacija Club de Leones. Šiame festivalyje jau yra užsiregistravę dalyvauti 16 tautų vienoje iš didžiausių Kordobos miesto salių. Į šį festivalį yra pakviestas ir Rambynas.

• Tautinių Šokių Ansambliis "Rambynas" ruošiasi pasirodymui televizijos kanaluose. Jie buvo pakviesti mūsų tautos draugų, padedančių mūsų laisvės kovai CADA pirmininko Dr. M. Saavedros.

• Guillermo Kliuga, Tautinių Šokių Ansamblio akordeonistas keletai dienų buvo išvažiavęs į Patagoniją su savo draugais ir keleta profesorių. Aplankė kelias įdomesnes Patagonijos vietas.

• Rasės Dienos proga, rambyniečiai turėjo išvyką Pontevedra į p. Rukšėnų kintą, kur labai jaukiai praleido laiką pasilinksminę ir aptarę kai kuriuos ansamblio reikalus. p. St. ir Rukšėnai jau kelintą kartą suruošia rambyniečiams malonius pobuvius savo užmiestinėje kintoje. p. St. Rukšėnas yra kelių kolektyvų savininkas 225 autobusų linijoje, reikalui esant pavažinėja po tolimesnes vietas.

• Buenos Aires centre vyksta Spaudos Paroda, kuri tęsis mėnesį laiko. Parodos metu vyks paskaitos ir įvairūs pasitarimai spaudos darbuotojų. Ta proga duos įvairius spektaklius televizijos stotys įvairiausias būdais norima knygai paruošti kelią į plačiasias žmonių mases. Tos parodos proga vyksta labai pigus vertingiausių knygų pardavimas. Gera knyga yra geriausias kultūringo žmogaus draugas.

• United Press, telegramų agentūros pranešimu, iš Maskvos, dvi latvių šeimos Anatole Berezin ir C. Dóuboutsev išsi pardavę savo turto likučius laukia išvykti iš Sovietų "Rojaus". Jų tikslas JAV arba Kinija, kurioje yra gimę. Jų pasakojimu kas kart didėja persekiojimas ne rusų tautos žmonių.

• Trečiojo Pietų Amerikos Lietuvių Kongreso proga yra ruošiamas ekskursija į Braziliją. Tos ekskursijos reikalais rūpinasi ALOST Taryba, pavesdama visus reikalus tvarkyti K. Runimui. Greitu laiku bus paskelbtos kelionės sąlygos ir tikslus išvykimo laikas. Galvojantieji važiuoti turi pradėti rūpintis dokumentais, kurie neturi Argentinos pilietybės. Informacijų reikalu kriptis galima į parapiją, pas p. J. Čikštą T. E. 67-5663, Kv. Runimą T. E. 76-4887 ir L. Sruogą T. E.

• Spalių 13 dieną Lietuvos Išlaisvinimo Centro rūpesčiu, tarpininkaujant Argentinos Antikomunistų Demokratų Centru, kuriam pirmininkauja Dr. M. Saavedra, Argentinos Kongresui įteikas memorandumas, Lietuvos Pasiuntinybės veiklos grąžinimui Argentinoje ir dėl užsieniečių dokumentų tvirtinimo reikalo.

PAIEŠKOMAS

• Juozas Pikčiūnas, kilęs iš Eičių kaimo Jurbarko valščiaus Raseinių apskrities, Gaurės parapijos, sūnus Marijonos ir Jurgio Pikčiūnų išvykęs į Argentiną prieš 40 metų.

Paieško sesuo Ona Masiulionienė, gyvenanti 1409 So 49 ave Cicero, Ill U.S.A.

LAIKAS

PATRIJOTINIO
RELIGINIO
TURINIO
LAIKRAŠTIS

Redaguoja Redakcinė Kolegija. Atsakingas Redaktorius — J. Margis, Administratorius — P. Gudelevičius. Rankraščiai taisomi, pertvarkomi Redakcijos nuožiūra; nesunaudoti — gražinami tik autoriaus prašant. Kaina: Argentinoje metams \$ 300.— administracijoje, \$ 320.— namuose, Urugvajuje met. 35 ur. p. Kitur — met. 3 dol. Oro paštas met. 5 dol.

XVI metai — Nr 348

1964 m. spalio mėn. 19 d.

NAUJA MERKURIAUS ŠVIESA

Prie Aušros Vartų bažnyčios šono esančioje Brasil gatvėje š. m. spalio 11 d. iškilmingai buvo užiepta merkurijaus nauja šviesa.

Dienos aktą trumpu žodžiu atidarė Brasil gatvės Dekoracijos Komiteto pirm. Julio Rascioffi. Aušros Vartų klebonas kun. J. Margis suteikė palaiminimą, pabrėždamas šviesos simbolinę reikšmę — kaip žmogaus progreso ženklą.

Iškilmingame akte dalyvavo Lanus burmistras Miguel Montserrat, Avellanedos miesto Tarybos pirmininkas, policijos orkestras, kuris sugrojo keletą maršų. Pro tribūną prašygiavo motorizuota policija ir pravažiavo gaisrininkai su moderniškomis mašinomis.

Po iškilmingo akto garbės svečiai ir akto dalyviai buvo pakviesti į Lietuvos salioną, kur buvo pavašinti vermutu ir ta proga pasakyta keleta kalbų.

PAVYKĖS MOKYKLOS KERMOŠIUS

Aušros Vartų parapijos mokyklos Tėvų Komitetas š. m. spalio mėn. 10, 11 ir 12 dienomis suruošė mokyklos naudai kermošių su įvairiais žaidimais ir lošimais. Prie kermošiaus parengimo daug pasidarbavo T. Komiteto išdinininkas Jonas Norkus su žmona Monika ir mokyklos sargai Jonas ir Monika Kriščiūnai. Kermošius prajėgo su dideliu pasisekimu ir davė daug pelno.

GRAŽUS ATSLIEPIMAI IŠ CORDOBOS APIE RODYTUS LIETUVIŠKUS FILMUS

Daug metų skaitydavome laikraščiuose, kaip Argentinos sostinėje lietuviškai turėdavo progos laikas nuo laiko pamatyti senai paliktą mūsų mielą kraštą. Ir ta aukesčių dieną šiemet pasitaikė ir Cordobos lietuviams. Kiekvienas su nepaprastu nekantrumu laukė tos dienos kada p. J. Gilvydis atvažiuos su savo filmais. Ta diena Cordobiečiams buvo nepaprasta šventė-suvažiavo lietuvių ir iš tolimiausios apylinkės. Kaip

miela ir gražu buvo matyti savo taip senai paliktą kraštą, ir stebėti gyvenimą ten buvusį, kur kadaise dar jauni būdami ir mes esam savo vaikystę praleidę. Pro mūsų akis prabėgo mūsų tėvų sodybos, miestai, kaimai, matėme savus brolius seseris, gyvenom vieną iš gražiausių gyvenimų lyg butume grįžę į tuos laikus.

Tenka sveikinti Cordobos Lietuvių Susivienijimo 6-tąjį skyrių už tas pastangas, kad suteikė savo tautiečiams pasigrožėti senai paliktąją tėvų žemę mūsų miela Lietuva.

Pušelaitis

1930 — METINĖS SUKAKTUVĖS — 1964 Argentinos Lietuvių "Šventos Cecilijos" choras

Svenčia savo 34 metų gyvavimo sukaktį 1964 m. lapkričio mėn. 7 dieną, 21 valandą.

LIETUVIŲ SALĖJE — BRASIL 835 — AVELLANEDA

kuri įvyks su

— DIDINGU FESTIVALIU —

PROGRAMOJE

- "Šv. Cecilijos" choro dainos, su atskirais pasirodymais: Moterų Vyrų ir Jaunimo.
Diriguoja: muzikas Vaclovas Rymavičius
Piano palydi: p-nia Eleonora Mikučionienė
- Tautinių Šokių Ansambliis "Rambynas", su savo geriausiu repertuaru.
Vėdėjas: Inž. Algimantas Rastauskas
- Solo dainos.
- Susivienijimo Lietuvių Argentinoje Meno Burelis, su Komėdija "BATAI"

VAIDINA:

JUOZAS — Stasys Majauskas (s)
PETRAS — Rapolas Paršelis
JONAS — Guillemas Baršauskas
ANTANAS — Hektoras Levanavičius
BIRUTĖ — Irenė Simanauškienė
DZINKAITIENĖ — Aida Kučinskaitė
ONA — Justina Žvirblytė
ADELĖ — Neliđa Hukaitė
REŽISORIUS — Stasys Majauskas (t)
SUFLERIS — Tadas Jasinevičius

- Šokiai, betkurio amžiaus jaunimui prie geriausios estereofoninės ir modernios muzikos.

Miela sesė! Brangus broli! Atgaivink lietuviškumą savo širdį! Atvyk pasidžiaugti kartu su choristais naujomis sukaktuvėmis! Dainuok! Šok! ir Gyvenk kartu su Šv. Cecilijos Choru!

IĖJIMAS TIK PUSĖ ŠIMTO PEŽŪ.

— Del blogo oro nesususpenduojama —

Visus kviečia

A. L. Šv. Cecilijos Choro Valdyba.